

Feitenkaart cameratoezicht Omnibusenquête 2023

Achtergrond

Op verzoek van diverse afdelingen van de gemeente Rotterdam voert de gemeentelijke afdeling Onderzoek en Business Intelligence jaarlijks in het begin van het jaar een Omnibusenquête uit onder Rotterdammers van 16 tot en met 85 jaar. Het betreft een enquête die naar eigen keuze schriftelijk dan wel via internet kan worden ingevuld, waarbij via aanvullend mondeling veldwerk door een gespecialiseerd extern bureau extra zorg wordt besteed aan voldoende respons onder Rotterdammers met een migratieachtergrond.

In Vragenlijst A van de Omnibusenquête 2023 zijn vragen opgenomen over cameratoezicht. In deze feitenkaart worden de resultaten beschreven.

De respons op de Omnibusenquête bedroeg dit jaar 24%, en is daarmee hoger dan vorig jaar (21%). Omdat de respons vorig jaar weer flink was afgenomen, zijn voor 2023 enkele veranderingen in de aanpak doorgevoerd (waaronder een extra herinneringsbrief). Aannemelijk is dat door deze aanpassingen de respons ten opzichte van vorig jaar weer wat is toegenomen. Het nu gerealiseerde responspercentage is vergelijkbaar met de respons op andere enquêtes in Rotterdam, zoals de enquêtes voor het Wijkprofiel en de Veiligheidsmonitor.

Dankzij aanvullend mondeling veldwerk onder Rotterdammers met een migratieachtergrond is ook deze groep Rotterdammers voldoende in de respons vertegenwoordigd. De uitkomsten kunnen dan ook nog steeds vergeleken worden met uitkomsten uit eerdere Omnibusenquêtes. Wel is, net als voorgaande jaren, enige voorzichtigheid geboden bij het trekken van stellige conclusies.

Bekendheid met cameratoezicht

De vragen over cameratoezicht zijn door ongeveer 840 Rotterdammers beantwoord. De eerste vraag ging over de bekendheid van cameratoezicht op verschillende plaatsen in Rotterdam. 92% van de respondenten wist hiervan. Op de vraag of er ook cameratoezicht is bij de respondent in de buurt, wordt minder overtuigd gereageerd; 42% weet dit niet. 39% geeft aan dat er inderdaad sprake is van cameratoezicht in de buurt en volgens 19% van de respondenten is er geen cameratoezicht (zie tabel 1). Deze percentages zijn ongeveer gelijk aan die van vorig jaar.

Tabel 1. Is er bij u in de buurt cameratoezicht?

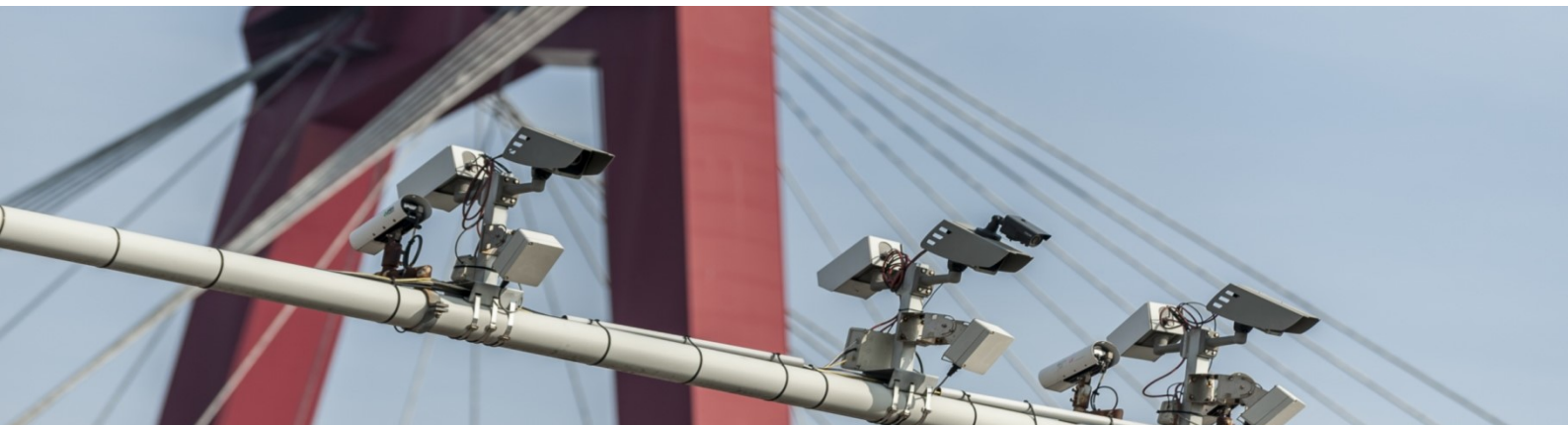
	2022	2023
Ja	40%	39%
Dat weet ik niet	39%	42%

Wanneer we naar een aantal achtergrondkenmerken kijken, blijkt dat Rotterdammers van 65 jaar of ouder relatief vaak aangeven dat er geen cameratoezicht bij hen in de buurt is (27%), terwijl Rotterdammers met een migratieachtergrond juist vaker zeggen dat dit wel het geval is (42%). Rotterdammers die in Rotterdam Centrum of Rotterdam Zuid wonen geven in vergelijking met andere gebieden vaker aan dat er wel cameratoezicht in de buurt is. Rotterdammers uit Kralingen-Crooswijk zeggen vaker dat dit niet het geval is of zeggen het niet te weten. In tabel 2 worden de opvallende verschillen naar achtergrondkenmerken weergegeven.

Tabel 2. Is er bij u in de buurt cameratoezicht? – met opvallende verschillen naar achtergrondkenmerken

	Ja	Nee	Weet ik niet
Totaal	39%	19%	42%
65 jaar of ouder	36%	27%	35%
Geen migratieachtergrond	37%	22%	41%
Wel migratieachtergrond	42%	14%	44%
Rotterdam Centrum	57%	7%	36%
Kralingen-Crooswijk	31%	10%	59%
Rotterdam Zuid*	51%	17%	32%

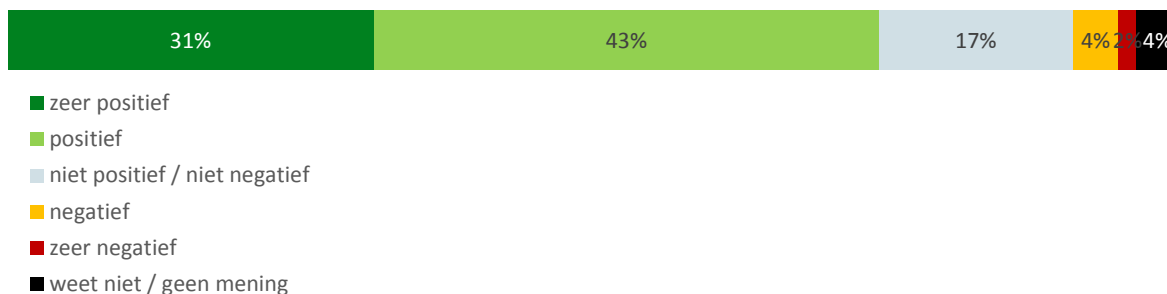
* Doordat er niet in alle gebieden voldoende respondenten vertegenwoordigd zijn, zijn de gebieden Feijenoord, IJsselmonde en Charlois samengenomen.

Houding ten aanzien van cameratoezicht

In figuur 1 is te zien dat het merendeel van de respondenten (zeer) positief tegenover cameratoezicht in de buitenruimte staat (74%). 6% van de respondenten is hier echter (zeer) negatief over. 65-plussers (88%) en lager opgeleiden (81%) staan relatief vaak (zeer) positief tegenover cameratoezicht. Er zijn geen significante verschillen met de meting van vorig jaar (zie tabel 3).

Figuur 1. Hoe staat u tegenover cameratoezicht in de buitenruimte?

Tabel 3. Hoe staat u tegenover cameratoezicht in de buitenruimte?

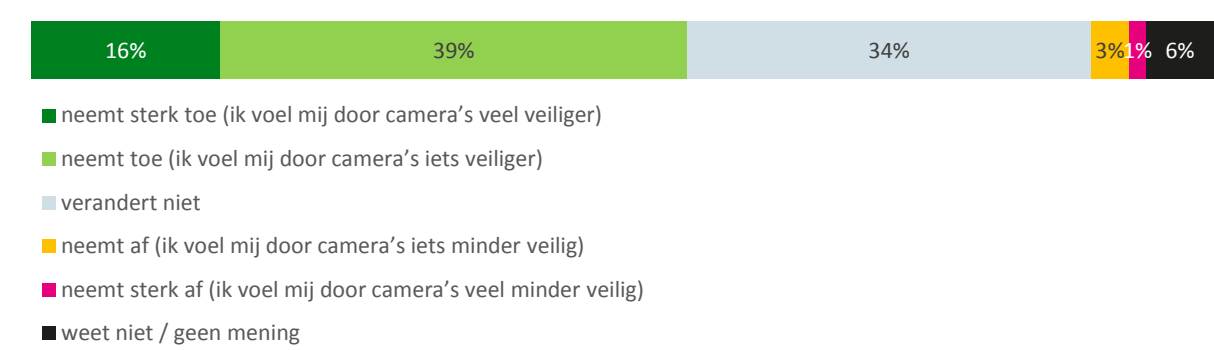
	2022	2023
Zeet positief	30%	31%
Positief	46%	43%
Niet positief/niet negatief	15%	17%
Negatief	5%	4%
Zeet negatief	2%	2%
Weet niet/geen mening	3%	4%
Totaal	100%	100%

Gevoel

Of het cameratoezicht ook van invloed is op het veiligheidsgevoel is in figuur 2 te zien. Uit de figuur blijkt dat voor een derde van de respondenten het veiligheidsgevoel niet verandert. 55% van de respondenten voelt zich iets tot veel veiliger en bij een klein deel van de respondenten neemt het gevoel van veiligheid juist af door het cameratoezicht. Er zijn hierin minimale verschillen met vorig jaar (zie tabel 4). Er is (logischerwijs) een grote overlap tussen de houding van respondenten ten aanzien van cameratoezicht en het gevoel: respondenten die positief tegenover cameratoezicht staan, voelen zich door het toezicht vaak ook veiliger. Respondenten die negatief tegenover cameratoezicht staan, voelen zich hierdoor vaak minder veilig. Onder Rotterdammers met een inkomen tot modaal (61%) en 65-plussers (59%) neemt het veiligheidsgevoel relatief vaak toe.

Figuur 2. In hoeverre heeft cameratoezicht invloed op uw veiligheidsgevoel?

Tabel 4. In hoeverre heeft cameratoezicht invloed op uw veiligheidsgevoel?

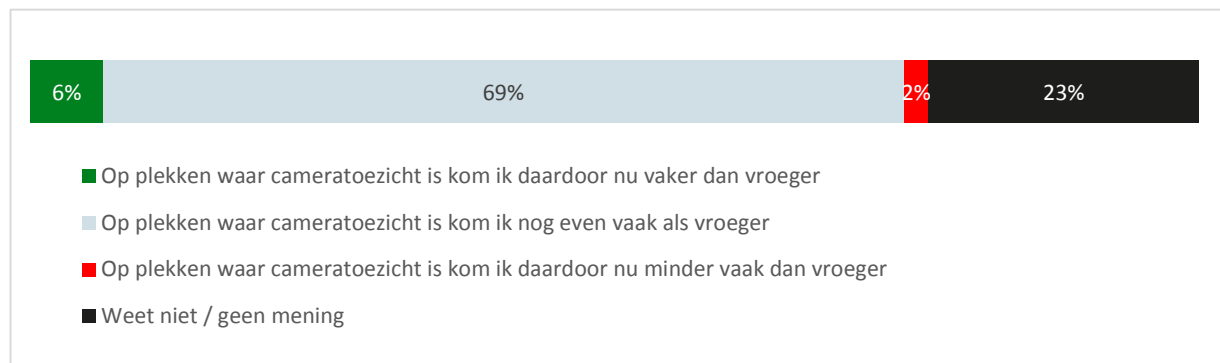
	2022	2023
neemt sterk toe (ik voel mij door camera's veel veiliger)	15%	16%
neemt toe (ik voel mij door camera's iets veiliger)	43%	39%
verandert niet	35%	34%
neemt af (ik voel mij door camera's iets minder veilig)	2%	3%
neemt sterk af (ik voel mij door camera's veel minder veilig)	2%	1%
weet niet / geen mening	3%	6%
Totaal	100%	100%

Gedrag

Tot slot is gevraagd in hoeverre het cameratoezicht invloed heeft op het gedrag. Komt men nu vaker of juist minder vaak op plekken waar cameratoezicht is? Figuur 3 toont dat het effect beperkt is; Ongeveer zeven op de tien respondenten komen even vaak op plekken waar cameratoezicht is als vroeger. Daarnaast hebben relatief veel respondenten hier geen mening over. Ook hier zijn geen significante verschillen ten opzichte van vorig jaar te zien (zie tabel 5).

Cameratoezicht lijkt vaker een (positief) effect te hebben op lager opgeleiden, respondenten met een niet-westerse migratieachtergrond en Rotterdammers die op Zuid wonen. 10% van deze groepen geeft aan nu vaker op plekken te komen met cameratoezicht dan vroeger.

Figuur 3. In hoeverre heeft het cameratoezicht invloed op uw gedrag?

Tabel 5. In hoeverre heeft cameratoezicht invloed op uw gedrag?

	2022	2023
Op plekken waar cameratoezicht is kom ik daardoor nu vaker dan vroeger	7%	6%
Op plekken waar cameratoezicht is kom ik nog even vaak als vroeger	69%	69%
Op plekken waar cameratoezicht is kom ik daardoor nu minder vaak dan vroeger	1%	2%
Weet niet / geen mening	22%	23%
Totaal	100%	100%

Samengevat

Samengevat komt het erop neer dat men veelal op de hoogte is dat er op verschillende plekken in Rotterdam cameratoezicht is. Of er ook cameratoezicht bij de respondent in de buurt is, is echter niet altijd duidelijk. De meerderheid van de respondenten staat positief tegenover cameratoezicht en bij meer dan de helft heeft het een positief effect op het veiligheidsgevoel. Op het gedrag van de respondenten lijkt cameratoezicht zeer beperkt effect te hebben.

Auteur

Annelies Bus, Onderzoek en Business Intelligence Gemeente Rotterdam

Datum

20-6-2023

Meer informatie

Voor meer informatie: <http://www.onderzoek010.nl>

Vragen over deze feitenkaart mailt u naar aem.bus@rotterdam.nl.